

סוף זמן קר"ש

עש"ק בראשית

9:18

עש"ק נח 9:22

מאן דלא קרי קר"ש בעונתיה
בנדוי הוא כל ההוא יומא
(זוה"ק בלק קפ"ז)

י"ף ע"י: התאחדות אברכים דקה"ל ימב לב דסאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

ב"ה

שיעור השבוע

חבורת יסודי התורה

פרשת בראשית

מס' יומא ו: עד ח:

פרשת נח

מס' יומא ט: עד י"א.

בריש מס' יומא ונא רואים כמה שמירה
היה צריך להכיר שלא יבא ליד סומא, אף
בחינו מוקדם המוקדם ביותר, וטמאים
כמה שמירה צריכים בשעה שיצאים
מיוקים הסמים, וזה א"א רק בנח התורה
מדברי רבי שלטי"א בספרו 'מס' מנות

כ"ח תשרי תש"ע

בראשית

שנה י"ב גיליון ד' (תפ"ג)

דברי התעוררות לימי החורף

מאמר אחזתיו ולא ארפנו

בצל נפיש תסתירונו

עומדין אנו כעת בתום ובעבור ימים הקדושים והנעלים בה נתעלו אפי' פחותי ערך ושפולי מצב במדריגה נעלה ונפלאה, ועכשיו צריכין אנו לידע מהו מעשינו ועבודתינו בימים אלו והוא כי 'בימים הנוראים אשר עברו עלינו לטובה, אז כלנו כאחד היינו במעלה גדולה עד למאד. ולאחר עבור ימי החג נשארנו במעט מעט ממדרגות הללו ונתרקנו ממעלות הגדלות אשר היה בנו, אכן העיקר היא שאף בימים הבאים לטובה מכאן ולהלאה, נבוא לחזרה למעלות הגדלות שתהיה תקוע ונשרש בנו כידע שלא תמוט, וצריכין אנו לעבוד העבודה בכל כוחותינו ולהשתדל לחזור ולבוא למדרגות הגדלות כמאז ומקדם. והמעלה הזאת תצית ותפרה בנו להבא כי הנפילה לא היתה רק לצורך עליה, כדי שהמעלות הללו ישרשו בנו לעולמי עד לטובה" (קדושת ירי"ט בראשית).

ובזה צריכין להתחזק ולהיזהר מאד שלא להניח ולהתרשל מכל הקבלות טובות כי בזה ח"ו אובדים את כל מעשינו בימים קדושים העל"ט "וכמו שפרשתי בפסוק (ירמיה לו ט"ו) מנעי קולך מבכי, דודאי בכל שנה בימי התשובה ישראל עושים תשובה ונפעל למעלה, וזה שאמר הכתוב יש שחר לפעולתך, ושמה תאמר אם כן מדוע לא בא בן ישי גם תמול גם היום, על זה אמר ושבנו בנינו לגבולם, כי אחר עבור ימי הדיו שבנים למעשיהם הראשונים, והיא הגורם כי עדיין בן דוד לא בא. ועל דרך זה פי הפסוק (ירמיה ח טו) קוה לשלום כו'. על פי שרואין חבלי משיח ועדיין בן דוד לא בא, ונתקיים מה שנאמר (ישעיה כו י"ח) הרינו חלנו כמו רוח ולא ילדנו, והוא מדה כנגד מדה כי בעתות התשובה, ר"ל ימים המעונתדים לכך כמו ימי אלול ותשרי, צופין העליונים וסוברים שיעשו תשובה ואין, (ישמח משה, ראה), שמיד אחרי עבור ימים הקדושים ח"ו חוזרים על קצתם ואז "העיקר לקיים מצאתי את שאהבה נפשי אחזתיו ולא ארפנו. ועל דרך שפירש הגאון"ק מהר"ש זלה"ה מניקלשבורג, שאמר דוד לכו בנינו שמעו לי, יהוה לי לימר באו בנינו, ומזה לא שאמר לכו, אלא הכוונה בשעה שאומר החכם דברי כבושים ומוסר דברים היוצאים מהלב נכנסים ללב, שומע ומאזין ועושים בו רושם לעורר לבבו בתשובה וחרטה ומקבל עליו לשמור ולעשות ולקיים, אבל אחר זה כי ילך וישבו לביתו זה פונה לכרמו וזה פונה וכו' שוכח ואינו רואה את הנשמע לאזנו דברי תוכחת ומוסר, על כן הזהיר הכתוב לכו בנינו שמעו לי ר"ל אחר אשר תלכו מזה אז שמעו לי יראת ה' אלמדכם", עכ"ד הקדושים (רב טוב נח).

(המשך בעמוד ב)

שפירוש, דנדע כי היצר הרע הוא מקטין עוונות האדם בטענות בלות ומטילאות, שאין להם על מה שיסמוכו ומפתה האדם, ח"ש וכל יצר מחשבות לבו רק רע. למעט הרע ולצדד צדדים שאינו איסור חמור, כגון דהוי ספק ורחמנא לבא בעי או זהו חומרת חו"ל לגדר דוקא וכיצא משאות שוא ומדוחים, והוא אומר רק רע, עכ"ד רדפ"ח.

הרשע אין לו צורך עוד בהסתת היצר

עד אפשר לומר בדרך הלצה, כי כאשר הרשע מגדיל עוונות יום יום, ומרגיל עצמו תדיר בעריות וגזילות וכיצא, כשהוא במדריגה זו אין צורך ליצר להסתיו ולפתותו, כי הוא מעצמו הולך ועשה כי ההרגל נעשה טבע, ח"ש כי רבה רעת האדם בארץ, כל כך נתרבתה עד שבאו למדריגה שצירם הוא מיעט, שאין לו צורך ליציד"ר לפתותם, והוא אומר וכל יצר מחשבות לבו רק רע כל היום, כלומר שהיצר הרע הוא מעט רע, מעט הוא הפיתוי וההסתה, כי אין לו עוד צורך לטרוח עמם.

פי' דוד

חיווק לקבוע עתים לתורה בביהמ"ד

ידוע מפי ספרים וסופרים כי מצות סוכה מאוד נתעלה, שהאדם נכנס בתוכה בכל קומת גופו, והסוכה מקפת את האיש הישראלי מימיו משמאלו מלפניו ומלאחוריו, וע"כ קדושת מצוה זו כוחה יפה להשפיע אור מקיף שתהא למגן ולחסה לבני ישראל להנצל מכל תחבולות היצר הרע לבל יפלו בפח יוקשיו, אמנם כאן הבן שואל, התינו בחג הסוכות יש לנו מצות סוכה שהוא מקיפות את האדם כולו באור מקיף נורא וקדוש למגן ומחסה מפני יצר הרע, אבל מה נעשה בכל ימות השנה כאשר אין לנו מצות סוכה, אף אתה אומר לו, שיש לנו גם בכל ימות השנה מצוה קדושה המקפת את האדם מכל רוחותיו, ונשפיע עליו רוח קדוש מאוד נעלה, והוא מצות קביעת עתים לתורה בבית המדרש, אשר גם במצוה זו נכנס האדם בכל קומת גופו לבית המדרש כמו במצות סוכה, ונשפע עליו אור מקיף סביב סביב לשמורו ולהצילו מרשת היצר.

ברך משה מנעידים, סוכות שלם אות י"ד

טעם לאריכת ימיהם יותר מדורות שלנו

עיי רמב"ן מה שהאריך בסביבת אריכת חיי אדם בימי' ובדורות הללו, ולפענ"ד דהנה כבר נודע שיעיקר הבריאה הי' בשביל הצדיק והצדיק אחד הוא יסוד העולם, וכבר האריך הרמב"ם בהקדמתו לזרעים על מ"ש אין לו להקב"ה בעולמו אלא ד"א של הלכה ע"ש, הנהגה בדורות הראשונים שהיו מכניסים ומנח ועד אברהם הי' עשרה דורות שהכניסו וא"כ כבר נודע שעד שלא שקעה שמשו של זה הצדיק זורח שמשו של האחר וכבר כתב הראב"ע פ' נח ונתן סי' שהי' אברהם בן נ"ח שנים כאשר מת נח, ולכך הוצרכו לחיות חיי ארוכים עד שיגמר ביטול הפרי שנוול צדיק אחר שהאיר לעולם בכבודו דו"ק ואני אמרתי כי אחר שמי' שנים הי' אברהם כשהכיר את בוראו ונמצא כי אז הוחל להיות צדיק וממ"ח עד נ"ח עשר שנים וזה סי' לעשרה דורות שעברו עד שהאיר ממורה צדיק אברהם אבינו שיעמוד במקום נח ודו"ק.

דברי שאל

המלאכים נבראו ביום שני

בראשית ברא אלקים, בעשרה מאמרות נברא העולם, והא ט' הוי, בראשית נמי מאמר הוא, דכתיב דברר ה' שמים נעשו. וי"ל הטעם דלא כתבה התורה ויאמר גם גבי בראשית, דהנה איתא ברש"י ע"ה"פ ויהי ערב ויהי בקר יום אחד. לפי סדר לשון הפרשה הי' לו לכתוב יום ראשון, למה כתב אחד, לפי שהי' הקב"ה יחיד בעולמו שלא נבראו המלאכים עד יום שני, שלא תאמר מיכאל הי' מותח בדרומו של רקיע וגבריאל בצפון (מדרש רב), וידוע כי מכל דיבור ודיבור שיצא מפי הקב"ה נברא ממנו מלאך (חגיגה י"ד), ומעתה כיון שלא רצה הקב"ה שיהיו מלאכים ביום ראשון, הוצרך להיות בריאה ראשונה במחשבה לבר, כדי שלא יהי' נברא מלאך ביום ראשון, וע"כ לא כתיב ויאמר, דלא הי' באמירה רק במחשבה.

דברי יואל

אסור להתחבר עם רשע

וישם ה' לקין אות בלתי הכות אותו כל מוצאו, איתא במדרש, אות ו' נתן על מצחו, וע"כ למה אות ו' דוקא ועל מה ירמו. וי"ל ע"פ"מ ששמעתי בשם הגאון ר' יוסף חיים זאנענפעלד זצ"ל אב"ד ירושלים ע"ה"ק ת"ו שאמר טעם לשבח מדוע לא נאמר אות ו' בתהלים קאפיטל ל"ד ליד בשנתו את טעמו, שמוסדר על פי א"ב, משום שהוא"י הוא אות החיבור, ואין החיבור טוב עם מי שמשנה את טעמו, ודפ"ח, ומכש"כ שאסור להיות חבר לאיש משחית ורצח, אבל קין לא עשה את התועבה הזאת במזיד, ולא היה רצון בטבעו רק מתוך כעס נעשתה ובשגגה, לכן נתן הקב"ה אות ו' על מצחו, אות המורה על החיבור כדי לרמו שרשאין להתחבר עמו.

תולדות חיים

לעסוק בתורה ותפלה בבוקר

רקין הי' עובד אדמה ויהי' מקץ ימים ויבא קין מפרי האדמה מנחה לה', והבל הביא גם הוא מבכורות צאנו. החילוק בין קין להבל יש לומר כך ע"פ"י המבואר בשם צדיקים, קדש לו כל בבור, לקדש את הראשית והתחלות, כי העיקר הוא הראשית והתחלה וממילא הכל בטר ירשא גירא, וכפי הראשית והתחלת היום כך הוא כל היום כולו, וההוא מרומז בקין, שבכל יום לקח לעסקיו לעבודת האדמה בראשונה, ואח"כ לעת ערב הלך להתפלל ולהקריב קרבנו, אבל הכל הראשית והתחלה בכל יום לקח לעבודת הבורא, ואח"כ הלך לעסקיו לרעות צאנו, ח"ש ויהי מקץ ימים, היינו בכל יום ויום בסוף היום, ויבא קין מנחה לה', וממילא כיון שהכל בטר ירשא גירא, גם תפילתו ועבודתו הי' במחשבות זרות מעבודת האדמה, אבל הבל הביא מבכורות צאנו, היינו הראשית בכל יום לקח לעבודת הבורא, וממילא הי' עבודתו ותפילתו זכה וצוללה עבודה שלימה מן המבוחר ולפיכך וישע ה' אל קין ומנחתו ואל קין ומנחתו לא שעה.

דברי ישראל

היצר הרע מקטין העון

וירא ה' כי רבה רעת האדם בארץ וכל יצר מחשבות לבו רק רע כל היום. יש לדקדק דאכין ורקין הם מיעוטין והכא רק רע מה מיעט, ושמעתי משם הרב ישעי' באסאן ז"ל

(המשך מעמוד א)

וצריכין אנו לשפוך שיחינו על זה מן קדם רבון
עלמא אשר י"הא רעווה קמיה דתשרי על עמיה י"הר
מלפניו ית' **שהחודש תשרי שעם ישראל התקשרו בו**
להש"ת ע"י עבודתם הק' ישאר על עמי ולא ילך לריק
וישאר קשר של קיימא" (בית אברהם, בראשית).

וכאשר מצינו שכן גם ביקש יעקב אבינו עליו
השלום, "יעבור נ"א, אם כי יעברו ה"א ימים הקדושים,
בכל זאת, אדוני לפני עבדו, על דרך שויתי ה' לנגדי
תמיד, שאני אעמוד על משמרתי בכל זמן כמו באותן
הנ"א יום, ואתנהלה עצמי לרגל המלאכה הזאת, עד
אבוא אל אדוני שעירה, ועלו מושעים בהר ציון וגו'
ומלאה הארץ דעה את ה' לעבדו שכם אחד בכל עת,
והיינו שאמר הקרה נ"א לפני הו"ם דייקא, **שאף ביום**
הזה אהיה בבחינת אותן הנ"א ימים הקדושים ימי
התשובה, ואז ממילא לא אעשה דבר כזה לעבור על רצון
רבי ואדוני, (ועוד ירמוז בתבית היום שהיא מרמז גם כן
על ראש השנה כידוע, וביקש שיהיה בבחי' היום שהוא
ראש השנה אף ביום הזה) (קדושת יו"ט, חי).

ובכן אף אנו צריכין להתפלל להקב"ה שיושיעינו
להמשיך קדושת הימים הנוראים והחגים עלינו על כל
השנה "ועל זאת יתפלל כל חסיד אלך לעת מצוא, ר"ל
שאחי יציאתינו מן הקדושה, אחרי שבת ואחרי יו"ט וכן
אחרי התפלה, צריך כל אדם לחשוב מה נשאר עתה בידו,
איזו רשימא של קדושה נותרה אצלו מן האור שהושפע
עליו, אשר בו ילך כל הימים הולך ואור" (כ הרמ"ם).

ומאוד מומלץ זמן זה להמשיך כל האור לכל
השנה שעוד עומדים אנו בימים הנוראים ימים אשר בו
תלויים כל השנה "שמיים שמחת תורה עד שנים עשר
יום אחר החג, לעומת ר"ב חדשי השנה, ונאספים אל
בתיהם בקרב אלה ר"ב הימים, ומחזירים על למודם כל
אחד לפי שעורו, והיא סגולה נפלאה להיות לעושה אלה
עזר משדי תמיד כל הימים, מראשית השנה ועד אחרית
השנה, וכל אשר יעשה יצליח, הן בתורת ה'; הן
בחסדיות, הן בכל משא ומתן" (מועד לכל חי הגר"ח פלאג).

וקדושת ימים אלו נמשך עוד עד מי ימים אשר
בימים אלו ההשפעות נובעים ומשפיעים השפעות
קדושה והשפעות הבנת התורה דאיתא במדרש "אורי
בראש השנה שאז מתחיל התחדשות בדברי תורה אור
עד שמיני עצרת שהוא נביעו דאורייתא כמו שכתוב
בתיקונים (תי"א) שאז נקבע אור תורה שבעל פה
התחדשות בדברי תורה ומאז הזמן מ' יום לקבל
ההשפעה והתחדשות בדברי תורה בקביעות" (פרי צדיק
בראשית).

ועוד יותר "מצינו בספרים שהכתיבה בראש השנה
והחתימה ביום הכיפורים גמר דין בהושעא רבא עכ"ז
אף שיוצאין הפתקים הנגזרים אין להם כח להתקיים
עד חנוכה אולי יתקן האדם מה שעוית נמצא שקדושת
החג נמשך והולך עד חנוכה שאז רשות לקיים הפתקין
לכך יש לו לאדם להמשיך על עצמו ולקשר קדושת
החג סוכות עד חנוכה וז"ש אסרו חג פי קשרו החג
בעבותים חג הסוכות שלוקחין בו ענף עץ עבות
וקושרים הד' מינים בעבותים ולכן נקרא חג הסוכות חג
בעבותים תקשרו הקדושה מהחג הזה עד קרנות
המזבח הוא חנוכה שאז ה' חנוכת המזבח וכו'" (ורע
קדוש) וכן "מובא בספר בני בנימין בשם הגה"ק רבי דוד
מדינוב ז"ע ששמע מאביו מרן הגה"ק בעל בני יששכר
ז"ע שאמר בשם צדיקים וז"ל מראש חודש אלול עד
חנוכה מאיר ברקיע כעין תבנית יד הפשוטה לקבל את
אותם בעלי תשובה אשר מאיזה סיבה שהוא נידחו
מלשבו בעש"ת ומתקבלת תשובתם עד חנוכה ואין היד
עוברת עד זאת חנוכה, עכ"ל.

דברי התעוררות לימי החורף

וללכן כתמי הנשמה, מאם הרבה לחטוא ולהמרות פני
בוראו ברוב עתים וימים, כי אז חטאתו דבוקה בנפשו,
ואם יכנס בנחר ויורה לו בורית, נכתם עוונו, ונפשו לא
מטוהרה היא" (דברי יואל אחר).

מאמר די הייליגע ווינטער נעכט

מעלה גדולה ויתרה מוצאים אנו בימים אלו
בנוסף לעצם קדושת הימים וגם בנוסף לעבודתנו
להמשיך קדושת הימים נוראים, והוא ג"ם לרבות
הלילות, "די זיסע געסט די לאנגע ווינטער נעכט" (הה"ק
ר"ב מפרשיסחא מובא בתפא"ש) וכפי שנקרא בלשון קודש
אצל רבוה"ק "די הייליגע ווינטער נעכט", אשר ע"י
עבודתנו באלו ימים הקדושים אפשר עוד לתקן הכל מה
שחסרו בימים שעל"ט שאז "הבורא כל עולמים ית"ש
מאיר באור פני מלך חיים ביום ר"ה באור היראה וממנו
יוכל האדם לשאוב יראת שמים על כל ימות השנה ושוב
בעש"ת באור התשובה ובפרט ביום הקדוש יוה"כ ושוב
בימי סוכות זמן שמחתנו הש"ת מאיר ללבות עמו
ישראל באור השמחה ממנו יוכל האדם לקח נפש
שמחה אמיתית לשמוח בעבודת הש"ת ובתורה ומעש"ט
כל ימות השנה והנה הש"ת צופה ומביט עד סוף כל
הדורות ראה דור אחרון דור עני ואביון שיגיעו ימים
הקדושים האלו ואין איש שם על לב להתעורר
בהתעוררות אמת לאמיתו ושוב כשכא נעילת החג חושב
מחשבות וחשבון הנפש איך חלפו ועברו ימים מקדושים
כאלה ולא פעל בהם מאומה ולא התעוררות כדבעי
למעבד ומה לו לעשות כיון שהימים כבר חלפו ועברו
וא"א להשיב הזמן שכבר חלף והלך לו והנה מעשה אבות
סימן לבנים ע"כ סיבב הש"ת סיבובים שיעקב אבינו
יעבור על מקום המקדש ולא ירגיש בנפשו ושוב כדאיב
דעתו למהדר קפצה הר המוריה לקראתו וזוהא פעל
לדורות דאפי' שכבר חלפו הימים הקדושים אלא
שיהיב דעתי למהיחד הש"ת שולח לו ג"כ אורות אלו
להאיר מחשבו" (עגרות הבושם, ברכה).

ובכן בבוא האורות המחודשים שהקב"ה שולח לנו
שע"ז "ביכולת ביד כל אדם להמשיך אליו בחי'
מתיקות הדבש היא אף בחודש הזה שאין בו מצות
מעשיות המתוקים הנהוגים בחודש הז' ד' אלקיך
מצוך וכ' דייקא שהוא לשון דיבוק וחיבור כמ"ש
בצוואת חדא כנדוע וזהו ג"כ כוונת סיים הכ' את
החקים האלה ואת המשפטים וכ' והיינו ע"י לימוד
החקים והמשפטי תורה יוכל כ"א להדביק א"ע לבחי'
הדבש להרגיש בחי' דבש הרוחנית דהתורה המתוקה
ולהמשיך אליו ג"כ בכח הזה אף מתיקות בחי' דבש
דעניני עוה"ז ורוב השפעות טובות והצלחה כמו ע"י
המצות החביבות הערבים דהחודש תשרי העבר" (צבי
לצדיק חשון מאמר א).

היינו שעיקר עבודתנו בימים האלו הוא ע"י
הלימוד בתורתנו הק' ושע"ז נוכל להמשיך כל
ההשפעות ברוחניות ובגשמיות ממש כמו שהיה בחודש
תשרי העל"ט ובפרט כי באמת בנמצא קדושת כל
המועדים בכל יום ויום כאשר ידוע "בשם הבעש"ט
הקדוש וצוקללה"ה שכל ימי השנה המה רק השלמה
לימים הקדושים. ופירש הכוונה, שכל יום מימי השנה
יש בו קדושת המועדים, וכאשר הש"ת עוזר לאדם
והוא מקדש א"ע בימים הקדושים ובמועדים, הוא יכול
להרגיש בכל יום קדושת הימים דאורייתא וימי דרבנן"

(הה"ק מהר"י מבלעזא ז"ט).

ובפרט בשלשה שבתות הראשונות שהם מרומזים
בפרטיות נגד ימים הנוראים כאשר "אדמור" א"ז בעל
יסוד העבודה ז"ל אמר, כי שבת בראשית הוא נגד ראש
השנה, נח נגד יוה"כ, לך נגד סוכות" (בית אברהם).
וא"כ זמן זה הוא באמת נמשך עוד ימי הדין שאז
הוא התחדשות תורה שבע"פ וגם המה הזמנים
המסוגלים להמשיך קדושת הימים טובים, עלינו לראות
למלאות ימים האלו בתורה שאז הוא עיקר השפעתה
וכן ע"ז להמשיך קדושת השמחת הימים נוראים ואז
נזכה אשר "הא רעוא קמי' דתשרי על עמי וכו' פירוש,
יהא רעוא קמיה דתשרי, פירוש, המעשים טובים
והמצוות שישראל עושים בחודש תשרי, על עמיה,
פירוש, ישיעו על עמיה כל טוב לכל השנה כולה, אמן
(צמח דוד זאבלטוב).

הכנה לשנה הבאה

בנוסף לכל הנ"ל שדיברנו בגודל החיוב שבל נזניה
ושצריכין להמשיך בהקבלות הטובות שהיו בימים
הנוראים בבחינת לכו בנים וכו' שאם אומרים אעברה
נא אין כאן סלח נא וכמובא לעיל עוד יש בו ענין גדול
הכנת הימים נוראים לשנה הבעש"ט כי "ר"ה דארף זיך
אנהויבען פון שבת בראשית, אבער אז עס איז ניט
פאראנען די עבודה בכל השנה, איז אז עס קומט צום
זמן פון ר"ה ויוה"כ"פ, איז אויך ניט כדבעי, ער וויל
אריינכאפען, איי אט גייט דורך דעם זמן, אבער עס איז
גארנישט, אריינכאפען קאן מען ניט, און ווי עס איז
ידוע אז עס איז פראנען דער תוקף הרצון, איז דאס
מעלים אויף די התגלות פון כחות פנימיים, וצריך
להיות צמצום בהרצון, וכן הוא גם בענין זה, אז
אריינכאפען קען מען ניט, אט דער וואס האט געטאן א
גאנץ יאהר, איז אין זמן פון ר"ה ויוה"כ"פ טאקע בא
איהם א מינוט טייער, ווארום אט גייט דאך דאס דורך,
און וואו וועט ער דאס נאכדעם נעמען, וואס דערפאר
זאגט מען דאך אין נעילה דעם חרוז פון השמש יבוא
ויפנה, אבער ווער עס האט א גאנץ יאהר ניט געטאן,
וויל ער ר"ה ויוה"כ"פ אריינכאפען, אבער עס איז
גארנישט" (תורת שלום, שמחת ת"רע).

כי עיקר הקדושה שמרגישים ביוה"כ ובר"ה הוא
מההכנה שעושים בכל השנה העבר כי "כן הוא ענין יום
הכיפורים, שהרי יוה"כ"פ ניתן למחילת עוונות וטהרת
הנפש מזוהמטה, כדכתיב בקרא כי ביום הזה יכפר
עליכם לטהר אתכם וגו', וכתבי וכפר על הקדש
מטומאות בני ישראל וגו', והתודה עליו את עוונות בני
ישראל, והנה כדי שישג האדם טהרת הנפש שלמיות
ביום הקדוש והנורא הזה, עליו להכין עצמו לכך במשך
כל השנה כולה, ומובן הדבר שכדי להגיע לטהרת הנפש
שימחקו כל הרושמים מן הנשמה, חייב האדם להזהר
ולהשמר כל השנה מן החטאים, ויהיה בזכרונו תמיד כי
קרב ובא יום הגדול והנורא יום הכיפורים, ולפי מעשיו
בכל השנה תטרח נשמתו ביום הכיפורים. כי פשוט הוא
הדבר שאם העוונות מועטים נקל הוא יותר לצחצח

הגלה נא ופרום חביבי עלי את סוכת שלומך
תאיר ארץ מכבודך נגילה ונשמחה בך.

יתבאר בהקדם דברי כ"ק מרן אאמור' זללה"ה בברך משה (סוכת שלם אות ד) בבאור מחלוקת רבי אליעזר ורבי עקיבא במס' סוכה (דף יא:) כי בסוכות הושבתי את בני ישראל, ענני הכבוד היו, דברי רבי אליעזר, רבי עקיבא אומר סוכות ממש עשו להם. על פי דברי מרן דו"ז זללה"ה לבאר שיטת רבי עקיבא סוכות ממש עשו להם, ולכאורה מה גם היה בזה שנצטוונו לעשות זכר על כך. אמנם מבואר ברקח (הלכות סוכות סימן ר"ט) דהא דאמרינן סוכות ממש עשו להם, היינו כשצרו על ארץ האמורי של סיחון ועוג ועל כרכים שבארץ כנען, וכל זמן שלא כבשו וחלקו קורא יציאת מצרים. והנה כל זמן שהיו ישראל תחת ענני הכבוד היו שמורים מכל רע ולא היה שום אומה ולשון יכולה לשלוט בהם, וכשנצטוו בגזירת ה' לצאת מן העננים למלחמה, היה להם בזה מסירות נפש גדול לקיים מצות ה', כי חוץ לענני הכבוד לא היה להם הגנה מן האויבים, ומה גם כי עצם המלחמה עם מלך קשה ומדינה קשה היה מסירות נפש לעשות רצון ה', אמנם השי"ת ברוב טובו וחסדו הגין עליהם באותן הסוכות להצילם מכל רע, ועל כן נצטוונו לעשות זכר על זה, ותכלית המצוה ללמד את בני ישראל לדורותיהם לקיים מצות ה' במסירות נפש, ועל זה נאמר למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל, ומהם ילמדו וכן יעשו דורות הבאים לעשות רצון קונם במסירות נפש, עכ"ל. (ועיין בדברי יואל לסוכות אות ה).

עוד זאת נקדים מה שכתב בקדושת לוי (פ' בא) לבאר הענין שחג הפסח נקרא בתורה חג המצות, ואנו קורין אותו חג הפסח. כי כתיב (שיר השירים ו' ג) אני לדודי ודודי לי, היינו שאנו מספרים שבחו של הקב"ה, והקב"ה מספר שבחן של ישראל, וכדאיתא בגמרא (ברכות ו.) תפלין דמארי עלמא מה כתיב בהו מי כעמך ישראל גוי אחר. והנה חג המצות נקרא על שבח ישראל, ככתוב (שמות יב לט) ויאפו את הבצק אשר הוציאו ממצרים עונות מצות וגו' וגם צידה לא עשו להם, ופירש"י מגיד שבחן של ישראל שלא אמרו האיך נצא למדבר בלא צידה אלא האמינו והלכו. ולזה בתורה נקרא יום טוב זה בשם חג המצות, כביכול השי"ת מספר שבח ישראל שאפו את הבצק עונות מצות וגם צידה לא עשו להם. אבל אנו קורין אותו בשם פסח, על שבחו של הקב"ה, ואמרתם זבת פסח הוא לה' אשר פסח על בני ישראל במצרים בנפשו את מצרים ואת בנינו הציל, עכ"ל.

וממשיך שם אבא מארי זללה"ה דכדברים האלו י"ל גם לבני חג הסוכות, כי ענני הכבוד מורה על שבחו של הקב"ה שהטיב עמנו בטוב ובחסדו הגדול והקיפנו בענני כבודו להגן עלינו ולשמרנו מכל רע, וסוכות ממש מורה על שבחן של ישראל, שקיימו מצות ה' במסירות נפש ויצאו מן העננים להלחם עם מלכי

דברות קודש

מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בנעילת החג שמחת תורה תש"ע לפ"ק

נתפרסם ע"י ועד להוצאת ספרי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

האמורי כאשר צוה ה'. והנה בני ישראל עושים סוכות כדי להלל ולשבח את הקב"ה על חסדיו שעשה עמנו בענני הכבוד, אבל הקב"ה בשמים ממעל משתבח בהם בישראל ואומר כי הסוכות הן על שם שבחן של ישראל שקיימו מצות ה' במסירות נפש. והשתא רבי אליעזר ורבי עקיבא מר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי, כי רבי אליעזר אומר ענני הכבוד היו, והוא הטעם שבני ישראל עושים סוכות, ורבי עקיבא אומר סוכות ממש עשו להם, והוא הטעם של הקב"ה במצות סוכה, עכ"ל.

והנה ידוע העובדא דהוה אצל מרן החתם סופר זללה"ה בילדותו (שגולד בעיר פפ"מ), שפע"א ביום שמחת תורה לקח אותו הרב דמתא הגאון רבי אברהם אביש זללה"ה (בעל ברכת אברהם) והגביהו על זרועותיו ורקד עמו כך בשעת ההקפות, באומרו שהוא מרקד עם ספר תורה. והנה כבחינה זו מצינו גודל חיבתו לפני המקום ית"ש, שנאמר (הושע יא ג) ואנכי תרגלתי לאפרים קחם על זרועותיו, והובא ברש"י (שמות יד ב) על ענין יציאת מצרים. ולדרכינו אולי י"ל המכוון דהיינו שהקב"ה כביכול לוקח הצדיקים על זרועותיו ועושה עמם ריקודין. וזהו סוד מאמרם (תענית לא). עתיד הקב"ה לעשות מחול לצדיקים לעתיד לבא, והוא בחינה גבוהה אשר לולא דברי חז"ל לא היינו יכולים לאומרו, מה שיזכר בני ישראל לעתיד לבא שהקב"ה יעשה מחול עם הצדיקים, כי הקב"ה כביכול אינו גוף ולא ישוהו משיגי הגוף, וכמו שאין אנו מבינים מה שהקב"ה מניח תפילין בכל יום, כמו כן הוא הענין הזה שהשי"ת כביכול יעשה מחול עם הצדיקים וינטלם וינשאם בריקודין של שמחה.

ובכן ביום שמחת תורה יש שמחה גדולה למעלה ולמטה, כי מלמטה בעולם הזה אנו עושים שמחה וריקודין והספר תורה בדינו, שזוהו שבחו של הקב"ה להודות ולהלל ולשבח לה' על אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו, וכמו כן למעלה בשמי מעל בגן עדן העליון חוגגים ושמחים ביום הזה בשמחת התורה, והוא שבחן של ישראל שהשי"ת מתפאר בנו בבחינת תפילין של הקב"ה מה כתיב בהו ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ, והשי"ת כביכול לוקח את הצדיקים על זרועותיו ורקד עמם, שהוא מתפאר עם בני ישראל על שיצאו ממנו צדיקים וקדושים עובדי ה' ברמ"ח אברים ושס"ה גידים שהמיתו עצמן באהלה של תורה.

ובזה יתבאר החרוז הגלה נא ופרום חביבי עלי,

היינו בחינת ודודי לי, את סכ"ת שלומך, היינו כמו שמצינו במצות סוכה שנקרא סכת של"ם, שיש בו שלימות, הן שבחו של הקב"ה מה שאנו משבחין ומפאריין לשמו על ענני הכבוד, והן שבחן של ישראל מה שהשי"ת מתפאר בנו על שקיימו מצותיו במסירות נפש, ובבחינה זו תאיר ארץ מכבודך, יזכו הצדיקים שעבדו את ה' בעולם הזה להארת כבוד ה' שהשי"ת יעשה עמם מחול וריקודין, ויהיה באופן

הזה אשר אנחנו נגילה ונשמחה בך, שאנו רוקדים ושמחים בשמחת התורה ומודים ומשבחין בשבחן של הקב"ה על שבחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו. ובחינה זו נרגש לבני ישראל ביום שמחת תורה, שבני ישראל זכו לשמוח עצמם בשמחת התורה "מען האט מוותר געווען אויף עסן, מען האט מוותר געווען אויף שלאפן, שמחת תורה מיינט נישט דאס, שמחת תורה מיינט, אידן טאנצן שעות ארובות מיט די הייליגע תורה", ובאותו זמן אשר בני ישראל ששו שמחו בשמחת התורה שהוא שבחו של הקב"ה, היה שמחת תורה גם בשמים והקב"ה שמח עצמו ורקד עם הצדיקים קדושי עליונים שהם שבחן של ישראל.

אשריך ישראל מי כמוך, אשר בני ישראל זוכים למדינה גבוהה הלזו, אשר באמת אי אפשר להבין איך בשר ודם יכול להתעלות למדינה גבוהה כזה שהקב"ה יעשה מחול עם הצדיקים, וזה מורה על גדלותן ורוממותן של בני ישראל שיכולים להגיע למדינות גבוהות ונשגבות.

והבוב"ע יעזור, יוצאים אנו מחג הקדוש הזה, ונדע דברי רש"י (ויקרא כג לו) שהקב"ה אומר לישראל בבקשה מכם עכו עמי עוד יום אחד קשה עלי פרידתכם. ובאמת אחר שזכינו שעברו עלינו ימים קדושים, החל מראש חודש אלול וכו' חגים וזמנים לששון, ובפרט בימים האחרונים של חג, קשה עלינו מאד לפרוד מן החג הקדוש הזה שזכר להתעלות ולשאוב מלא חפניים קדושה וטהרה וחיזוק, בני ישראל התרדבו עצמם בהקב"ה, אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלינו, כי אנחנו אומה ולשון היחידה שזכינו לקבל התורה, בין אלפי אוה"ע שאין להם השגה מן התורה הקדושה ושמחת התורה, אינם משיגים הזכיה ללמוד התורה הקדושה ולשמח עמה ולקיים מצות ה'.

יעזור השי"ת שנוכה כולנו לשנה טובה ומבורכת, עם בריאות ונחת ופרנסה בהרחבה גדולה, ונוכה לגדל בנינו ובני בנינו לתורה לחופה ולמעש"ט מתוך נחת ושמחה, עדי יקויים הגלה נא ופרום חביבי עלי את סוכת שלומך, ונוכה לראות בעינינו מה שתתיד הקב"ה לעשות מחול לצדיקים, יעזור השי"ת שנוכה כולנו לראות כמו עינינו ולהיות מהנהו חברתא כאשר יזכו בני ישראל לבחינה גבוהה זו, בגאולה שלימה במהרה בימינו אמן.

לילות המאירים

ובכן יראה למלאות את "ימי החורף לילות הארוכים הבעל" לעבוד בהם את ה' ולהוסיף לימוד התורה, וכמ"ש בקדשו הר"ב מפרשיסחא בזלה"ק **די זיסע געסט דיא לאנגע ווינטער נעכט קומען אן צריך להכין לקבלם בטהרה ולעבוד בהם את ה' בתורה ובמעשים טובות**" (תפארת שמואל).

ועיקר קדושתן אין מרגישים כי אם על ידי תורה וכאשר "אמר הרה"ק ר' צבי מזיזשטוב זי"ע, בעל העטרת צבי, **שלילות החורף יש להם קדושת חול המועד**, וכאשר האדם עוסק בתורה בלילות החורף הארוכים זוכה להרגיש בהם קדושת חול המועד"

(מהר"י במעלות ז"ע).

ובגודל קדושת זמן המשמורת ידוע מה "שפעם אמר העטרת צבי מזיזשטוב זי"ע, **"א איד קען זיך אויסבעטן ווינטער פארטאגס ווי יום הקדוש ביי נעילה"** (אוצר ישראל), "ועל ידי עסק התורה בעוד ליל באשמורת הבוקר, **זוכים להשכיל ולהבין בתורה אף דברים שלא היה יכול להשיגם בכל היום**, כי ממשיך עליו חוט של חסד ורחמים להבין בתורה אף דברים שלא היה יכול להשיגם בכל היום, כי ממשיך עליו חוט של חסד ורחמים להבין ולהשכיל, **ומה גם כי ידוע שאשמורת הבוקר הרי המוח צלול וזך**, ולכן פתח"ח דברך יאיר, בפתח ותחילת היום, כי אז הזמן גרמא להתעלות במעלות התורה, בבחינת מבין פתיים, **ומכאן מודעא רב לאורייתא לכל אדם מישראל, לחדש בקרבו רוח נדיבה להתעורר משינתו בלילה, לעמוד על משמרת התורה ביתר שאת ויתר עז, בפרט בלילי החורף שנקראו בפי הצדיקים לילות המאירים**, ואיש את רעהו יעזורו לעמוד בבית ה' בלילות, ובזה ימשיכו חוט של חסד ורחמים לכל בני ישראל (בכר משה בראשית).

ועל כל אלה יש בה גם כח המסירות נפש שעל ידה אפשר לתקן הכל אפי' מה שקשה לתקן בתשובה, "בספר הרדים קדושיך בניך כי מסרו נפשם ה' לרצון שנת עינם נדדה, אחי ורעי הביטו וראו המבואר מזה, **כי שבירת תאוות שינה להיות עומד ושונה, הוא מעין מסירות נפש**, ויובן על פי מ"ש רש"י בחולין (ק"ד פ"ג ע"א) נפש לשון תאוה וקורת רוח שהנפש הננה מומלן, עיין שם, וכשמבטל תאוותו ורצונו מפני רצונו ית', הרי כאלו מוסר נפשו והנאתו לה, על כן לעת כזאת כי נגילה ונשמחה בו ובתורתו לגומרה ולפתחה ביראתו הטהורה, **מהראוי לכל אדם בישראל לחדש בקרבו רוח נדיבה משינתו בלילה התעוררה, לעמד על משמרת התורה ביתר שאת ויתר עוז להתאזרה**, ואל יתן שינה לעיניו ולעפעפיו תנומה, כי אם איש את רעהו יעזורו, וקרא זה את זה ואמר בית אל נעלה ונקומה פניו בקול תודה נקדמה (ייסב פנים, שמח"ת).

וראה דברים נוראים שכתב מרן הק' הישמח משה זי"ע בענין עסק בזריזות לעבודת השי"ת שיזכה ליקיצה בעת התחיה, "עד מתי יצא משכבו ומתי תקום משנתך, ר"ל כי הישן על מיסתו ומעורר עצמו לקום בזריזות לעבודת הבורא ית"ש הרי מדה כנגד מדה שיזכה ליקיצה מהשינה בעת התחיה כמו שנאמר ורבים מישיני עפר יקיצו והנה זה שיזכה לתחיה הוא נשמר בהשגחת הבורא בקבר עד עת התחיה, אף שמדרך הטבע שיבלה בעפר עד כלותו וישוב עפר אל הארץ כאשר היה מכל מקום השי"ת שומרו על צד הפלא, כמו שנאמר בשכבך תשמור עליך בקבר, ונאמר ותניח ותעמוד לגורלך לקץ הימים, מה שאין כן זה שלא יזכה לעמוד בתחיה לא עביד קב"ה ניסא למגנא, ומבלה בקבר בזמן קצר והיינו שאומר הפסוק להעצל, אתה העצל השוכב על מטתך זמן ארוך ובקבר שהוא שיכבה אמיתית כמו שנאמר בשכבך תשמור עליך, שם לא תשכב זמן ארוך דכיון שאתה עצל ואינך מקיץ לעבודת הבורא ית"ש לא תקיץ לתחיה ולא עביד קב"ה ניסא למגנא לשמרך זמן ארוך בקבר, וזה שיעור הפסוק עצל עד מתי תשכב בקבר כי לא יאריך לך הזמן, והטעם מתי תקום משנתך הלא לא תקום דאם היית קם היה השי"ת שומרך עד אותו עת והבין" (ישמח משה).

צטצילי הלכה

בירורי הלכות, נערך ונסדר ע"י מערכת "בית ועד לחכמים" שע"י מבצר המוללים קרית יואל והיו למראה עיניו של הגה"צ דומ"ץ קרית יואל שליט"א
 להערות והארות : 845 662 4936 או ע"י הפעסק : 845 781 7213

מכתבים

בס"ד

אל מערכת שבבילי הלכה

על אודות שכתבתם בהלכות ראש השנה שבשנה הזו שהי' חל יום א' דר"ה בשבת קודש, או דין אכילה קודם מוסף כמו בכל שבתות השנה, שחל עליו חובת קידוש ואסור לשתות מיי או קאווע בלא קידוש [וגם צריך שיאכל כזית מוזנות כדי שיהי' קידוש במקום סעודה], אמנם ראיתי מכתב מהרה"ג בעל הקנה בשם זצ"ל שכתב שאפשר להקל גם בשבת לשתות קאווע בלא קידוש, וכתב שכן הורה הגאון בעל מנחת יצחק זצ"ל, ע"כ אני שולח לכם העתק מהמכתב והגם שלמעשה לא יהי' נוגע בשנים הבאים כי יש זמן רב עד שיהי' עוד הפעם ר"ה בשבת קודש, מ"מ נכון לפרסם המכתב למען האמת).

דידיכם

ב.ש.

ברוקלין נ.י. יצ"ו

פעיה"ק ירושלים ת"ב יום ד' לסדר ובהרת בחיים למען תחיה אתה ורעך כ"ד לחודש הרחמים והסליחות אלול תשס"ח לפ"ק

בספרך של צדיקים וגוירים יכתב ויהתם מע"כ האברך המצויין מו"מ בתו"ש והסדר מו"ה חיים יוסף פריש נרו יאיר ויהיה... אהדשה"ש הנה עתה באתי על דברי תורה והוא על דבר שאלתך בנוגע להאי מנהגא שמקובל בין החסידים לשתות בר"ה לפני תקיעת שופר בלא קידוש, ומאי שנה ר"ה מנבל שבת ויו"ט שכבר מתחייבים בקידוש מיד לאחר תפלת שחרית ומחוייב תתי להקל בר"ה ויתר מנבל שאר שבתות וימים טובים עכת"ד.

והנה לפום ריהטא יפה שאלת בזה, אמנם אין כל חדש תחת השמש וכבר מצונו בספרי שו"ת רבותינו האחרונים שטרחו עצמם ליישב האי מנהגא והוא בספר שו"ת בית ישראל מהגה"צ כש"ת מוהר"ר ישראל אברהם אלטר לנדא זצלה"ה רב ואב"ד ערלין יצ"ו (ה"א סי' ב') בתשובתו להגה"צ מוהר"ר מנחם סג"ל פאללאק זצלה"ה אבדק"ק סערענעטש יצ"ו שכתב לו הערות על ספרו שו"ת חלק לוי, וכתב לו בתוך דבריו וז"ל: בחלק או"ה סי' קפ"ט נכנס כהר"ג נ"י לתרין מנהג חסידים ואנשי מעשה ששיתין מעט קאפפע או טייא בראש השנה לאחר תפלת שחרית קודם תקיעת שופר דיש מופקפקין בזה משום שהוא נגד דברי הגמ"א באו"ה (סי' רפ"ו סק"א) דלאחר תפלת שחרית חל חובת קידוש ואם כן אסור לשתות קודם קידוש טייא או קאפפע ומעב"ת מותרין המנהג, עכ"ל.

הרי שהגאון אב"ד ק"ק סערענעטש יצ"ו בעהמ"ה ספר שו"ת חלק לוי כבר טרח עצמו ליישב מנהג החסידים בזה, ועיניתו שם וראיתי שכתב וז"ל: ול"ג דמנהג הזה יסודתו בהררי הלכה ואין שום מקום לפקפק נדון, והנה מזה שמותר לטעום קודם תפלת מוסף וקודם שחרית אסור וז"ל דהנה מה דאסור לטעום קודם התפלה איתא בגמ' ברכות (י' ע"ב) דילפינן מדכתבי (מלכים א' י"ד ט') ואותי השלח אחרי גוך ואמרין אל תקרי גוך אלא גאוך אמר הקב"ה אחרי שנתנאה זה קבל עליו עול מלכות שמים, ולפיכך מותר לשתות מים דלא שייך ביה גאוח וא"כ לאחר שחרית דכבר קיבל עליו עול מלכות שמים מותר לטעום.

אבל לפני מוסף של ר"ה הרי אמרו בש"ס ראש השנה (ט"ז ע"א) מלכות כדי שתמלכוני עליכם וא"כ שייך גם במוסף האי טעמא שיאמר הקב"ה אחרי שנתנאה זה קבל עליו עול מלכות שמים ולכן אסור לטעום גם לאחר שחרית עד אחר מוסף, ומימלא כיון דאסור לטעום א"כ לא הלה עליו חובת קידוש ולכן מותר לשתות מים גם בלא קידוש, עכ"ל. אמנם הוא ז"ל הגאון אב"ד ק"ק ערלין יצ"ו כתב ליישב האי מנהגא מכה סברא אחרת וז"ל: אכתוב לו מהגאון שו"ע או"ה שלי מה שאני אמרתי לתרין מנהג זה הדמעיין בשו"ע או"ה (סי' פ"ט סע"ג) בבאר היטב (שם ס"ק י"ב) מביא בשם רש"ל דלא חל חובת קידוש עד לאחר תפלת מוסף וכן מביא שם בעטרת יקנים בשם הרש"ל ואם כן יש להם על מי לסמוך על הרש"ל ועטרת יקנים ובאר היטב שהסכימו להרש"ל בזה.

ועיין בספר אורחות חיים (סי' רפ"ט אות ה' בסופו) שמביא בשם הגאון בעל שו"ת אמרי אש שאמר ג"כ שבראש השנה מותר לשתות קודם התקיעות קודם קידוש.

ושמעתי מאיש אחד שאמר לי בשם הגאון הקדוש המפורסם ר' יחזקאל שרגא זצלה"ה שהיה אב"ד שיניווא שאמר לתרין המנהג הזה דאפי' אם נאמר בדברי הגמ"א (סי' רפ"ו סק"א) דחל חובת קידוש בשבת לאחר שהתפלל שחרית מכל מקום בראש השנה יודה הגמ"א דלא חל חובת קידוש עד לאחר התקיעות ותפלת מוסף.

והטעם לזה הוא עפ"י דברי הגמ"א בראש השנה (ל"ב ע"ב) במשנה העובר לפני התיבה ביו"ט של ר"ה השני מתקוע עכ"ל ומפרש רש"י שתקעין בתפלת מוסף ולא בתפלת שחרית ומוסיק הגמ"א שם אמר רבי יוחנן בשעת גורת מלכות שנו, יעו"ש ברש"י (ד"ה בשעת גורת) ובתוס' (ד"ה בשעת גורת וכו') שמבואר מדבריהם שלעולם בראשונה היו תוקעין בתפלת שחרית רק משום גורת המלכות העבירו התקיעות למוסף ואע"פ שבטלה הגזירה מכל מקום לא עבדינן כדמעיקרא כי הישינן שמוא יהזור והבר לקלקולו יעו"ש, ועיין בתוספות יו"ט במשנה זו שמביא בשם הר"ן שם דמעיקרא היו אומרים מלכויות וכוונות בתפלת שחרית יעו"ש בר"ן ובתוספות יו"ט ולפי"ז נמצא דנהי דעתה אומרים מלכויות וכוונות ושופרות בתפלת מוסף משום הגזירה שהיה אבל על כל פנים מעיקר הדין כל זה שייך לתפלת שחרית כמו בראשונה ואם כן לאחר תפלת שחרית שלנו בר"ה לא חל חובת קידוש שמעיקר הדין לא נגמר עדיין תפלת שחרית כיון שלא אמרו בתפלה של שחרית מלכות וכוונות ושופרות ולא תקעו בה ודפח"ה עכ"ל.

ולפי טעם זה יוצא בפשיטות דגם כשהוא ר"ה בשבת ואין תקיעת שופר בשבת שייך גם כן סברא זו דכל עוד דלא התפללו עדיין מלכויות וכוונות ושופרות דמעיקרא דדינא הם שייכים לתפלת שחרית לא נגמרה עדיין תפלת שחרית ולא חל חובת קידוש עדיין וכן מועתה בשם מרן הגאון בעל מנחת יצחק זצלה"ה אב"ד פה קורא דשופרא תנב"א שחורה להקל לשתות קודם קידוש לאחר תפלת שחרית גם כשהיה חל ר"ה לחיות בשבת ואין לנו תקיעת שופר בשבת זו והכל נידא בס"ד.

מנאי ד"ש בלונ"ה

מאיר בראנדסארפער